

**1/2022. (április 4.) számú Biotechnológia FIEK igazgatói utasítás az Eötvös Loránd Tudományegyetemen
Biotechnológiai FIEK Mikrobiológiai Diagnosztikai Laboratórium**

vénás vérvételes mintavételi hely működési rendjéről

1. Az utasítás célja

A mintavételi eljárások minden, az ELTE Biotechnológiai FIEK Laboratórium beszállított minta esetén szabályozottan, tervezetten, reprodukálható és számon kérhető módon történjenek.

2. Az utasítás alkalmazási területe

Minden vérvételes mintavételi hely, ahonnan az ELTE Biotechnológiai FIEK Laboratórium mintát kap.

3. Vérvételi csövek

A laboratórium által használt zárt vérvételi rendszer (vacutainer) színkódolása a következő:

Piros kupakos „Natív” vérvételi cső (üres vagy zselés):

A vizsgálati minta a teljes vérből véralvadás után centrifugálással nyert vérsavó.

Centrifugálás nélkül a minta minél hamarabb (lehetőleg 6 órán belül) legkésőbb aznap a laboratóriumba küldendő!

A csövet lefagyasztani nem szabad! A mintavétel után szobahőn, majd hűtőszekrényben tárolható 4-8°C-on maximum 24 óráig.

Ebben a csőben levett minta alkalmas pl.: immunológiai markerek, klinikai kémiai vizsgálatok, hormonok, tumormarkerek, csontmarkerek, allergia vizsgálatok végzésére.

Alvadásgátlót tartalmazó csövek:

Lila kupakos: 7,5% K3EDTA (pl.: vérkép, zömében hematológiai vizsgálatok)

Kék kupakos: 3,8% trinátrium citrát (pl.: véralvadási vizsgálatok, prothrombin, fibrinogén, D-dimer, alvadási faktorok)

Fekete kupakos: trinátrium citrát (vvt-süllyedés)

Szürke kupakos nátrium fluorid (vércukor vizsgálatokhoz)

4. A minták előkészítése, a vénás vérvétel menete:

4.1. A mintavevő átveszi a kijelölt időre szóló jelentkezési listát, melyen a mintavételre jelentkező személyek személyes adatai érkezésük sorrendjében listászerűen szerepelnek. A mintavevő további teendői lépésről-lépésre:

4.2. A mintavételhez megfelelő csövek kiválasztása és a vérvételi szerelék, tűk, törlők, fertőtlenítő, karleszorító előkészítése.

4.3. A mintavételre jelentkező személy azonosítása és a jelentkezési lapon található személyes adatok helyességének ellenőrzése okmányok alapján (név, születési idő, TAJ szám, lakcím) - szükség szerint javítása a jelentkezési listán.

4.4. A vérben található SARS-CoV-2 specifikus ellenanyag (IgG) mérésére szolgáló minta esetén a jelentkezési lapon szerepelnek a COVID-okozta betegség és/vagy védőoltásra vonatkozó információk, melyek okmányalapú ellenőrzése nem szükséges. Azok helyességét a mintavételre jelentkező személy maga, aláírásával hitelesíti és ezzel együtt aláírásával hozzájárul a mintavételhez is.

- 4.5. A mintavételi csöveket el kell látni a megfelelő beteg-azonosítókkal (név, születési idő, és ha van a TAJ szám feltüntetésével) csőre írással, továbbá a mintavételi csövet és a jelentkezési lista megfelelő sorát azonos bárkódos matricával kell ellátni.
- 4.6. A beteg testhelyzetének beállítása a könyökárok ideális megközelítéséhez.
- 4.7. Felkérni a beteget, hogy szorítsa ökölbe a kezét.
- 4.8. A megfelelő véna kiválasztása (általában a vena mediana cubiti)
- 4.9. A punkció helyének fertőtlenítése. Megvárni, amíg megszárad. A fertőtlenített bőrfelszínt már nem szabad megérinteni nem steril eszközzel.
- 4.10. Strangulátor felhelyezése a tervezett punkció felett legalább 5 cm-el. (maximum egy percig legyen fenn)
- 4.11. Vénapunkció. A tűt nyílásával felfelé, kb. 15-20 fokos szögben tartva egyetlen mozdulattal bejuttatja a vénába. Határozottan tartja a csőtartó harangot, felhelyezi a csövet és a vér megjelenik a csőben. Addig töltjük a csövet, amíg a vákuum tart. Amikor a vér áramlása leáll, lassú mozdulattal húzzuk ki a csövet a harangból és újabb csövet (csöveket) helyezünk fel, ha szükséges.
- 4.12. Amint a vér megjelenik a csőben, megszüntetni a leszorítást. A csöveket minden esetben a jelölésig kell venni.
- 4.12. Ha a vérvétel befejeződött, a beteg engedje ki az öklét.
- 4.13. Steril papírvattát vagy gézlapkát helyezünk a szúrás helyére, majd kihúzzuk a tűt és nyomást gyakorolunk a szúrás helyére. Szükség esetén a vérvétel helyének leragasztása ragtapasszal.
- 4.14. A használt eszközöket az erre megfelelő hulladéktárolóba helyezni.
- 4.15. A minták tárolását megfelelő hőmérsékleten (általában 4-8 °C-on) kell biztosítani, és azok átadása előtt a mintavevő ellenőrzi és aláírásával látja el a kitöltött és bárkódos matricával a mintákkal azonosan felszerelt jelentkezési listát.

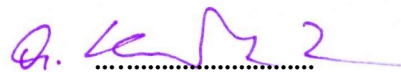
5. Biztonsági szabályok

A mintavétel során gumikesztyű használata kötelező a mintavevő számára.

A mintával ne szennyeződjön sem a tároló edény (cső) külseje, sem a kísérő dokumentum.

A jelen utasítás a kihirdetés napján lép hatályba.

Budapest, 2022. április 04.

Dr. Kacs Kovics Imre
az ELTE Biotechnológia FIEK igazgatója